Published and distributed under permit (No. 761), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. — SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 6-го ЛИПНЯ 1920. ЧИСЛО 81. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, JULY 6, 1920. No. 81.

БОЛЬШЕВИКИ ОСВОБОДИЛИ ЛЬВІВ.

АМЕРИКАНСЬКА ДЕМОКРАТИЧНА КОНВЕНЦІЯ В САН ФРАНЦІСКО ІМЕНУВАЛА КАНДИДАТОМ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ДЖЕЙМСА К. КАКСА, ҐОВЕРНОРА СТЕЙТУ ОГАЙО.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАНЯЛИ ЛЬВІВ.

Лихи опорожняють Галичину.

ЛОНДОН, 3. липня. — Кореспондент англійського часопису „Ді Дейлі Мейл" звідомляє з Польщі, що большевики заняли місто Львів.

„Ді Ню Йорк Таймс" дає від себе таке пояснення: Львів, який передтим був столицею східної Галичини і належав до Австрії, перейшов, на основі версальського мира, в склад України. Місто Львів лежить 35 миль на схід від польсько-української границі і припав Австрії по поділі Польщі в 1772 р.

Тайна умова Петлюри.

„Боротьба" з 11. червня доносить:

„Ческе Слово" доносить з Відня: Довідуємося з тутешних українських кол, що крім офіціяльно опублікованої умови межи Петлюрою а Пілсудським була ще заключена умова тайна, змісту котрої противники політики Пілсудського не могли довідатися, помимо кількох інтерпеляцій в польськім соймі. Умова ся обнимає пять точок. В 1 точці передається Волинь і Поділя Полякам. В 2. точці дозволяється Полякам на окупацію України через 25 літ. В 3. точці підчиняється край на полудне від зелізної дороги Київ-Винниця мішаній польсько-українській управі, решту землі, на захід від тої дороги, управі чисто польській. Лишень землі на схід від Дніпра (Лівобереже) має бути адміністроване самостійно Українцями. Пятою точкою ґарантується, що Одеса буде вільною пристанею адміністрованою Поляками. Всі закони о аґрарних реформах, видані давнійшою владою, мають бути знесені.

Французькі синдикалісти за правом України.

„Боротьба" з 11. червня доносить:

Головний орґан французьких професіональних орґанізацій „La Bataille", обговорюючи відповідь польських соціялістів англійським робітникам, в якій говориться, що условиною мира на Сході є визнання незалежности України і вказуючи з другої сторони на твердження большевиків, що совітські війська знаходяться на Україні тільки тому, щоби її боронити від наїзду польських жубрів, додає від себе ось що:

„Ми віримо, що совітський уряд безумовно щиро думає, одначе розуміємо також становище польських соціялістів. О скільки нам відомо, Київ не лежить в Московщині. Тому справедливим буде, щоби признано Українцям такі самі права, що Москалям, рішати про свої власні справи. Вони не є обовязані дати собою управляти з Москви чи Петроґраду.

Земля булаби гарною і народи щасливі, колиби люди не шукали тільки для себе добробуту і свободи, але щоби також уважали на добро других".

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

СИТУАЦІЯ В НІМЕЧЧИНІ ГОЛОВНОЮ ТОЧКОЮ ПРОГРАМИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ В БРУКСЕЛІ.

Загальне переконання, що Німеччина не може виповнити жадань антанти.

БРУСЕЛЯ, 2. липня. — Найвисша рада антанти зібралась нині перед полуднем в ціли уложення програми на конференцію в Спа.

Вже з самого початку поширилась між репрезентантами пригноблююча атмосфера, а то з тої причини, що Німеччина находиться в таких невідрадних економічних обставинах. Така ситуація сприяє Німцям, а то тому, що будуть вони мали змогу на конференції в Спа з як найбільшою рішучостію запротестувати проти домагань Антанти.

До ще більшого пригноблення причинилось і звідомлення з Берліна від Константина Ференбаха, який заявляє, що фінансові домагання антанти мусять бути полагоджені на основі теперішньої економічної ситуації в Німеччині, а то тимбільше, що нема найменьшого вигляду на поліпшення тої ситуації.

Опісля маршалок Фош і инші члени реферували про розоружение Німеччини, та про її дотеперішню байдужність підтим зглядом. Рівнож репараційна комісія виготовила свій плян на конференцію в Спа.

Ллойд Фжордж і Мілеранд мали маленьку конференцію з белґійською делеґацією і на тім закінчено сесію першого дня. Слідуючою точкою конференції в Брусели буде справа розділу відшкодовання поміж державами антанти.

ПОЛЬЩА ПРИГОТОВЛЯЄСЬ ДО ЗДЕРЖАННЯ НАСТУПУ БОЛЬШЕВИКІВ.

Місце правительства займе рада народньої оборони.

ВАРШАВА, 1. липня.—Польське правительство правдоподібно передасть свою власть раді народньої оборони на услівях пропонованих воєнною радою і надзвичайним засіданнем польського сойму. Оказуєсь потреба надзвичайних зарядженъ, щоб запобігти критичній ситуації, яку спричинив успішний наступ большевиків на Україні. Сойм відложено до четверга.

Загальна опінія жадає безпосередньої мілітарної акції, щоби здержати большевиків. Підчас нічного засідання сойму о. Оконь з селянської партії домагався безпосереднього навязання мирових переговорів з большевиками. Помимо того, що майже всі 35 соціялістичні посли були присутні на засіданню, лише два голосували за сим внесенням.

Згідно з нинішним звідомленнем головної польської военної кватири, большевиків відперто в богато місцях в менших битвах. Здовж боєвої лінії над рікою Уборть, большевики потерпіли великі страти, однак в скорі заступили їх новими силами. В околиці Корця і Шепетівки борба продовжається.

ВРАНҐЕЛЬ ПОБИТИЙ.

Большевики переломили фронт і забрали деякі міста.

ЛОНДОН, 5. липня. — Большевицькі війська переломили фронт на Кримі. Так доносить бездротна телеґрама з Москви, з неділі.

Большевики заняли велику скількість місцевостий, 25 миль на полудневий схід від Оріхова, недалеко Катеринослава.

Часопис „Ді Ворлд" дає від себе таке пояснення: Генерал Вранґель перебрав на Кримі рештки армії Денікіна. Останними часами, йому удалось заатакувати большевиків і навіть посунутись трохи на північ, а головню при помочи англійської амуниції. Позатим він скористав з того, що большевики були під той час заняті Поляками, і посунувся на північ на найбогатші области українського чорнозему.

Видно, що атаки Вранґля представляли не малу небеспеку для большевиків, тому зараз по побіді над Поляками забрались до него і в мить положили йому конець.

(Генерал Вранґель, се остатний з тих контрреволюційних бандитів в роді Колчака, Юденіча і Денікіна, які при помочи антанти хотіли воскрести царську Росію і завести у ній капіталістично — буржуазну систему. Однак їхня сила враз з підмогою антанти оказались нулею в порівнанню до робітничого війська).

ПОЛЯКАМ ПРОВИДІЛОСЬ, ЩО БОЛЬШЕВИКИ ДЕЗЕРТИРУЮТЬ.

Переходять в їхні ряди.

ПАРИЖ, 3. липня. — Польський комунікат з 2. і 3. липня подає: Між ріками Двина і Березина відбулась завзята боротьба артилерії. Большевики потерпіли від наших атаків великі страти. В полудневій части Полісія, коло Балакович, відділ наших добровольців виконав наступ вислідом якого богато большевиків покинули свої відділи, піддались нам і вступили в наші ряди. На Волині панує загальний спокій. Дня 3. липня не случилось нічого надзвичайного.

(Мов здихаючій собаці, Польщі ще перед смертію провиджуються золоті грушки на вербі).

ПОЛЯКИ ЗОРҐАНІЗУВАЛИ ОБОРОННУ РАДУ.

Президент Пілсудський на чолі.

ВАРШАВА, 5. липня. — Найвисша власть в польськім правительстві як рівнож військова власть зістали передані народній раді оборони, як то пропонував польський сойм.

Склад ради є слідуючий: Пілсудський, президент; Ляшневський, міністер війни; Галер, голова воєнного штабу; Тромпчинський, предсідатель сойму; Грабський премієр; три члени кабінету і девять провідників сойму. Разом 17 людий? Сю надзвичайну раду зорґанізовано з огляду на небеспеченьство, яке грозить зі сторони большевиків, що останними днями заняли Україну, Галичину і загрожують Польщі.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК В ІТАЛІЇ ПОКІНЧЕНИЙ.

Відносини зовсім нормальні

АНКОНА, (Італія,) 5. липня. Загальний страйк, який від 26 червня почавши, захоплював щораз ширші простори та італійській території, відкликано. Відносини в Анконі, які еще від повстання війська, щораз притихали, тепер зовсім нормальні і не грозить ніяка небезпека.

НІМЦІ СПІШАТЬ НА КОНФЕРЕНЦІЮ ДО СПА.

Не сподіються там нічого доброго.

БЕРЛІН, 3. липня. — Місця на поїздах до Спа вже заздалегідь позамовлювані, так, що приватному чоловікови хоть пішки йти. З самого Берліна вибирається велика делеґація ріжних конреспондентів для англійських і американських часописів. Подібно з держав антанти вибираються найріжнійші спеціялісти і експерти.

Серед урядових німецьких кругів панує переконання, що ся конференція вправді є дуже важна, навіть не меньше важна від переговорів у Версалю, однак для Німеччини нема в тім богато, зглядно, ніякої користи.

Богато залежить Німцям на тім як їх приймуть держави антанти; чи так як співрядну державу, чи подібно як принимано їх в Версалю. Позатим вони вірять, що з огляду на найновійші успіхи большевиків на польськім фронті, антанта позволить на удержанне більшої мілітарної сили в Німеччині та не буде дуже напирати на сплачування довгів.

На всякий случай конференція в Спа задецидує о обудучности Европи.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ПРОПАҐАНДА МІЖ ЛАТИШАМИ.

Розвязано большевицький червоний хрест.

КОПЕНГАГЕН, 2. липня. — Латиціське пресове бюро доносить з Риґи, що власти відкрили і знищили широко розповюджену большевицьку орґанізацію в Ризі. Була се орґанізація в роді большевицького червоного хреста, яка одержувала гроші від совітського російського правительства і в той спосіб поширювала комунізм. Всіх провідників арештовано.

Переловлені документи виказують, що в Лівонії було 600 зорґанізованих комуністів, а в Ризі 200.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНСУЛЬ В РИМІ ОБДИРАЄ ЕМІҐРАНТІВ.

Соціялістичний часопис накидуєсь на його акцію.

РИМ, 3. липня. — Італійський соціялістичний часопис „Аванті" атакує тутешний американський консулят. Між иншим обвиновачує він урядників конзуляту за побирание баришівного від убогого італійського населення, яке старається дістати потверджение на виїзд до Америки. Тисячі мущин, женщин і дітий говорить сей часопис — вносить просьби на позволение на виїзд до Америки і витрачує остатний цент на підкуплениє урядників американського конзуляту.

(Італійці, звісно горячий народ. За найменшу заподіяну їм кривду, вони потрафлять порушити світ в його основах і мають до сего пресу і щирих прихильників робочого люду. А як в нас? Цілі книги списавби як то нашого чоловіка обтереблюють з останної сорочки, коли йому прийдеться переїхати через той „Лукіян" (океан). Тай то свої ще гірші чужих).

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ СТРЕМИТЬ ДО КОНТРОЛІ НАД ЦІЛОЮ ЕВРОПОЮ.

До зреалізовання тої мрії хоче ужити Америки.

ДАНЦІҐ, 10. червня. — Данціґ належить до Великої Британії. Се портове місто належало до недавна до Німців; мирова конференція віддала його Полякам, а вкінці фактично воно опинилось в руках Англії. Сей порт становить одну з точок по яких Велика Британія хоче зачеркнути червону лінію кругом цілої Европи.

Европа вже нині представляєсь великою кольонією британського промислу і торговлі. В тойсамий час, коли Америка приходить Европі з гуманітарною помочію, Англія щораз дальше закидає на Европу сіти свого впливу, політичного і економічного. До переведення тої мрії Велика Британія уживає всяких средств, а передовсім гроша. Зубожілим націям дає те, що їм конечно потрібно до життя а в заміну за се дістає концесії, які запевняють їй вплив на сотки літ. Велика Британія хоче передовсім забрати всі порти на кулі земській. Майже всі балтійські корти вже тепер в її руках. Коли зважити, що порти середземного моря від давна були в посіданню Англії, тоді виразно зрозуміємо теперішню ситуацію.

Позатим Англія не противиться, щоби Америка мала свій інтерес в Европі, але робить се для того, що не обавляється великої конкуренції. Америка на те все не зважає і дальше веде свою гуманітарну акцію. З повисшого зіставлення виходить, що вся антанта боролася щоби побороти центральні власти, головно Німеччину, яка, тепер мусить працювати на Англію.

ІТАЛІЯ ДОМАГАЄТЬ СЯ БІЛЬШОГО ВІДШКОДОВАННЯ.

Франція дістане 52 а Англія 22 процент.

БРУСЕЛЯ, 3. липня.—В протягу дальших нарад, найвисша рада держав антанти, виготовила плян, після якого має бути розділене відшкодовання, маюче бути покрите Німеччиною. Порішено рівнож як велика має бути американська пайка. Покищо звісно тільки, що Велика Британія має дістати 22, а Франція 52 процент. До порішення прийшло через взаїмне порозуміння, з винятком Італії, яка і дальше крутить носом, бо хоче дістати 22 процент.

(Мимоволі нагадується ту байка про того цигана, що то кричав „Гов! гов"! до свого синка, що хотів перескочити через пліт на лошати, що мало народитися від тої кобили, що він хотів купити).

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ЗААЛЯРМОВАНА УПАДКОМ ПОЛЬЩІ.

Німеччина з того найбільше скористає.

ЛОНДОН, 2. липня. — Нині вечером урядово оповіщено, що одним з найбільших питань, які будуть розвязані на конференції найвисшої ради в Брусели, буде поміч Польщі у її боротьбі з большевиками. Останні успіхи большевицької армії сильно занепокоїли британські дипльоматичні круги і панує тут загальне побоювання, що антанта буде мусіла вмішатись, коли большевики будуть дальше наступати.

Також обавляються дипльоматичні круги в Великій Британії, що коли большевики завоюють Польщу, тоді Німеччина буде домагатися більшої армії та меньшого відшкодовання, а се знова тільки означає що кинути до коша весь версальський мир.

З огляду на сю прикру ситуацію та з огляду на се, що продовжування торговельних переговорів з Красіном є під теперішню хвилю неможливе, урядові круги є того переконання, що се вже само буде становити велику проблему конференції в Брусели.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

КОНВЕНЦЯ ДЕМОКРАТІВ ПОКІНЧЕНА.

Кандидатом на президента іменований Джеймс М. Какс, з Огайо.

САН ФРАНЦІСКО, 6. липня. — Пів до другої години сеї ночи зістав іменований на кандидата на президента Злучених Держав, ґовернор зі стейту Огайо, Джеймс М. Какс.

Всіх голосовань відбулось 44. Потрібна скількість голосів була 729.

Тепер горожани Злучених Держав Америки мають до вибору двох кандидатів, або Гардінґа республіканця або Какса, демократа.

БАЧИЛА ПОЛЬЩУ НА ВЛАСНІ ОЧИ.

Польщі грозить страшна революція.

НЮ ЙОРК, 5. липня. — Сюди прибула інтелігентна Полька і оповідає цікаві річи, які вона в Польщі бачила.

„Ви, Американці дуже мало знаєте про Польщу — говорила вона — і се правдоподібно найбільше Польщі шкодить. Народ в нас зовсім зобольшевичений, тільки багнетами удержуеться порядок. Пілсудський, се тиран гірший царя, він соціялістам не позволить зібратись на засідання. Польське війско се шкандал 20-го століття. Кождий жовнір лише для паради, а не до війни. Не дивуйтеся, коли читаєте, що большевики забрали в полон 50 чи 100 ґенералів; се прості жовніри, тільки коли його порівнаєш з російським козаком, то він виглядає як ґенерал. Найбільше чого в нас не бракує се гроші, але з голоду люди мруть мов мухи. Бачила я і деяких петлюрівських жовнірів в Варшаві. Зовсім подібні до польських; лише папіроси покурюють, але до війни вони нездатні. На днях будете читати про велику революцію в Польщі. Я вірю, що наш прапор добрий, лише тільки тую „здохлу гусь" з него треба скинути і він цілком по людськи буде виглядати".

НЕ УРЯДОВА КОНВЕНЦІЯ СОЦІЯЛІСТІВ.

Морис Гилквит не буде присутний.

НЮ ЙОРК, 3. липня. — Є надія, що майже 150 делеґатів з 31 округів зїдеся на неурядову конвенцію соціялістичної партії, яка начнеться нині в Народнім Домі, на пятнайцятій улиці в Ню Йорку. На конвенції будуть ставити кандидатів на ґовернора, заступника ґовернора і инших стейтових урядників, які мають бути вибирані в падолисті с. р.

Морис Гилквит, який був головною фіґурою підчас соціялістичної національної конвенції, не буде присутний на сій конвенції, а то з огляду на лихе здоровля. Одним з кандидатів на ґовернора є Джозеф Д. Кеннон, який зорганізував металевих робітників та має велике поперте зі сторони окружних провідників в стейті Ню Йорк.

Джеймс Оніл, співредактор „Ді Ню Йорк Кол" і бувший стейтовий секретар соціялістичної партії ставить на кандидатів на сенаторів Злучених Держав, деяких визначних провідників. Джуліюс Ґербер, орґанізаційний секретар нюйорського округа заявив, що плятформа сеї конвенції буде згідною з плятформою принятою на національній соціялістичній конвенції.

ЛЕНІН ПОКЛАДАЄ ВЕЛИКУ НАДІЮ НА ІНДІЇ.

Радо витає згоду між ріжновірцями.

НЮ ЙОРК, 5. липня. — Німецький часопис публикує відповідь Леніна Індійцям, які раді, що Росія попирає їхні стремління до свободи. Зміст тої відповіди є слідуючий:

„Ми дуже раді, що ідеї совітського правительства попирає індійський народ. Російський пролетаріят симпатизує і попирає ваші стремління до свободи. Радо витаємо згоду між магометанами і не-магометанами в Індії і віримо що всі робітники Сходу приступлять до такої великої юнії і в той спосіб здобудуть собі спільну свободу. В такій солідарности лежить певна побіда. Нехай живе вільна Азія".

ПІДЛІ ІНТРИҐИ ЧОРЧИЛА.

Совіти передали документ британській делеґації.

ЛОНДОН, 3. липня. — Лондонський часопис „Ді Дейлі Нюс" публикує документ, який совітське російське правительство передало робітничій британській делеґації. В документі тім доказується виразно, як Винстон Чорчил побивав большевицьку Росію. Тим він нарушив, як ніхто передтим, британську конституцію, позаяк робив все на власну руку.

Чорчил з найщирійшим серцем попирав Колчака і постійно домагався підмоги від британського правительства. Помагав він рівнож Юденічови і Денікінови. До поборювання большевицької Росії хотів він рівнож ужити російських полонених в Німеччині.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

В Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При вимінї числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

ПРОЧ З ПОЛЬСЬКОЮ ПОЗИЧКОЮ!

Польща-наїзниця, та, що унаслідила всі найгірші злочини по небіжці Польщі з 18-го століття і доконує їх дальше на нападених народах, осміляється приходити до американської республіки за грішми на продовження свого розбою!

Не потребуємо повторяти, що обовязком чести кождого Українця є не лише відмовитись купувати бонди польської „паньствової" позички, на продовження ляцького розбою на нападених українських землях, — але також ще й аґітувати серед Білорусинів і Литовців, щоби й вони не купували тих бондів наїзника на їх землю!

Памятайте, що польські позичкові бонди призначені на пролив крови народів, нападених Польщею, і на дальше їх поневолення!

БОЛЬШЕВИКИ ВИГАНЯЮТЬ ЛЯЦЬКИХ НАЇЗНИКІВ З ГАЛИЧИНИ.

В суботу рано прийшла була телеґрама з Лондону, що большевики заняли Львів, столицю Галицької України.

Сю телеґраму одержала редакція лондонського дневника „Дейлі Нюз" з Варшави. Пізнійше одержала подібну телеґраму нюйорська жидівська ґазета „Форвертс", в якій було сказано, що заняттє большевиками Львова є потверджене в урядовому звідомленню з Москви, та що Поляки втікають перед большевиками серед великого переполоху.

Позатим нема иншого потвердження сеї вістки.

Однак з уваги, що нема також заперечення її з жадної сторони вона виглядає на правдиву.

* * *

Та всетаки, коли взяти на увагу останні звіти з воєнного большевицько-польського фронту на Україні, то вістка, що большевики заняли Львів, виглядає як несподіванка. Именно, в одному воєнному звіті було сказано, що большевики заняли місто Рівне на Волині, а в иншому, що вони стоять над галицькою границею. З Рівного до Львова буде яких 140 американських миль, а від галицької границі, приміром від Бродів до Львова є до 60 американських миль. Розуміється, се не є такий великий простір, якого не можна би перейти за 2 до 3 дни, але дивне тільки, чому воєнні звіти не говорили про дальше посування большевицької армії від галицької границі. Коли би большевицька армія посунулась на галицькому фронті, то вона рівночасно посунулась би і дальше на північ, в Холмщині, або і ще дальше на північ, в Білоруси, аби не наразити своєї армії в Галичині на окруженнє. На такий рух війск, именно на наступ тільки на галицькому фронті большевики рішилися би тільки тоді, як би були певні, що ся частина армії така сильна у відношенню до польської, що не боїться з її сторони окруження, але противно, загрожує ще польському фронтови розломаннєм і розбиттєм його на части.

Знаємо, які великі успіхи осягнув большевицький комендант кінноти Буденний, котрий смілим ударом на польських наїзників над Дніпром розтяв польський фронт і прогнав їх з Києва, а далі і з України. Воєнні кореспонденти доносили, що Буденний гнав зі своєю кіннотою як вихор, і переїхавши собі легко через польський фронт, розтяв його і нагло заскочив Ляхів та змусив їх втікати з Києва і з цілого київсько-волинсько-подільского фронту аж над галицьку границю.

Тесаме міг тепер Буденний повторити і в Галичині.

Він міг теж спокійно загнатись через польський фронт до Галичини.

Він знав, що там найскорше польський фронт трісне і на Поляків впаде переполох, і знав також, що населеннє Галицької України прийме його як визвольника з ляцького наїзду, та ще й поможе йому гонити Ляха.

Се було би одиноке поясненнє так несподіваного заняття Львова большевиками.

І коли се правда, що вони вже дійсно в Галичині і заняли Львів, то нема найменьшого сумніву, що їм помогло українське повстанне галицьких Українців, котрі з наступом большевиків на їх край, певно піднесли закопане в лісах оружє проти Ляшні і станули по стороні Буденного, котрий зі своїм наступом на Галицьку Україну приніс їй визволеннє з ляцького наїзду і неволі.

* * *

Се була би відплата большевиків українському народови за те, що вони давнійше замісць помагати українським революційним військам в боротьбі проти Польщі, воювали їх і ослабили їх до тої міри, що Польща перемогла була Україну і нищила нарід огнем і мечем та пекольними муками найлютійшого злочинця і ката.

Се до певної міри направило би се лихо, яке большевики вчинили були українському народови, коли воювали проти нього.

Се загоїло би недавні рани, завдані війною між двома народами і причинилось би до зближення між Україною і савєтською Московщиною.

Освободженнє Галичини зпід ляцького ярма се був би великий здобуток для України, бо вона перша річ майже вся була би злучена; позбулася би найтяжшого ворога Ляха, а ставувши разом з большевиками по стороні революції, а проти всякої контр-революції, пійде сміло певним шляхом до повної свободи, до відродження і зорґанізовання своєї республіки.

Впрочім, підставою для зближення між Україною і савєтською Московщиною є не лише спільна боротьба проти Польщі і визвіл нападених нею наших земель, але і те, що вони **поволи а постепенно змінюють свою політику у відношенню до України.** Правда, вони ще настають, аби Україна була в такому тісному союзі з Московщиною, щоб навіть була одна спільна армія, але вже не засипають України самими московськими комісарами, які удержували на Україні все, що московське, а нищили все, що українське; далі, **большевики, зміркувавши, що і в Московщині не вдалось на селі ввести комунізму, покинули сю гадку також і на Україні. Придержуються вони ухвали зїзду московських комуністів, в якій сказано, що силуваннє до комунізму є суперечне засадам науки комунізму, і длятого, таксамо як селяни московські, українські селяни самі мають рішати про розвязку посідання і заряду землею після їх свобідної волі.**

Коли ще большевики змінять свою політику і в самій таки політиці на Україні; коли не будуть селянству, яко більшости населення, перечити рішаючого голосу в політиці, і коли не будуть наставати на спільній армії, то може навіть настати і приязнь між Україною і Московщиною.

Розуміється, для того треба також отверезіння і з української сторони. По упадку авантурничої польської політики Петлюри треба, щоб і галицькі Українці позбулись надій на антанту, які їх часто зводили на манівці, а станули виразно по стороні революції, бо тільки революція принесе волю Україні.

ВІДРОДЖЕННЄ УКРАЇНСЬКОЇ КОЗАЦЬКОЇ КУБАНЩИНИ.

Особа, недавно прибувша у Винницю з Кубані, особисто знайома з відомим членом Кубанської Краєвої Ради, **Іваном Макаренком,** оповіла слідуюче:

Після денікінських репресій і розгону Кубанської Української Ради, однодумці Ів. Макаренка і Бича взагалі чорноморської ґрупи Кубанської Ради, розійшлись по станицях для аґітації серед населення та орґанізації повстанських відділів. Сам Макаренко з початку був в Тамані, куди прибуло й перейшло в його розпорядженнє два кубанські полки: один пластунський і один таманський. З тими військами і приєднаними до них повстанцями з місцевого населення Макаренко відправився в район Армазира-Майкопа Туапсе. В той час до Макаренка явились делеґати — старі члени бувшої чорноморської Української Ради для ведення переговорів про спільну працю в Чорноморській ґубернії. Після провірки уповноважнень, Макаренко вступив з ними в переговори. В сих переговорах брали участь і бувші члени Центральної Ради, котрі заявили, що **Кубанське козацтво і населеннє Чорноморя можуть надіятись на підтримку українських сил тільки в тім разі, коли вони відмовляться від всякої участи у Всеросійських Установчих Зборах і візьмуть курс на Київ.** Одночасно Макаренко установив звязок з „зеленою армією" селян-повстанців чорноморського побережа районів Гепенджик, Туапсе, Лазаревського й Сочі.

Тепер армія Макаренка добре зорганізована, має в свойому складі богато партійних і громадських діячів. Треба сказати, що навкруги Макаренка гуртуються як місцеві так і приїзні політичні українські сили.

Нашому бесідникови в розмові Макаренко сказав: „Єдине визволеннє нас від денікінців і насильної большевицької диктатури ми бачимо і мислимо в обєднанню всього українського народу навкруги Директорії, або якого иншого українського уряду. Наше рівнаннє не на Петроґрад і Москву, а на Київ".

Бувші члени Чорноморської Української Ради знова зібрались і обявили Раду істнуючою. В більшости пунктів Чорноморя ними відкриті філії Ради.

Рівнобіжно з ростом погрому добровольців на фронті, серед козачих війск на Кубані надзвичайно поширилась популярність Макаренка та повстанчого руху. Богато військових частин козаків Таманського, Катеринодарського і Темрюкського військових округів, пійшли добровільно з денікінського фронту до Макаренка. Помічаються й ексцеси — як реакція проти політики денікінців та большевиків, котрі так підозріло відносились до всякої самостійности. **Козаки закривають російські школи в станицях Таманського та Темрюкського відділів; вимагають, щоб команда в армії велася в українській мові.** Денікінці зовсім розбиті большевиками та повстанцями. Тільки невеликі відділи їх бродять по горах Кавказу, де їх переловлюють грузинські повстанці. Большевицька армія під напором повстанців і української армії Макаренка, відходить на північ. Гордість і краса большевицької кінноти — корпус Буденного був ти рази розбитий.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОМИЛКА БОЛЬШЕВИКІВ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ.

(Із соціялістичної віденської ґазети „Боротьба").

Ніхто не може сказати, що московські большевики не є консеквентними революціонерами. Їх декрети, якими соціялізовано і банки і фабрики і копальні і віддано до розпорядимости селян землю, їх невблагана ненависть до буржуазії, яка не допускає ніяких „соглашительств" — дає на це свідоцтво. Їх соціяльна програма спирається на тих принципах, які 60 років тому назад проголосили Маркс і Енґельс в своїм „комуністичнім маніфесті".

Одначе в відношенню до українського питання вони поповнили ряд помилок, які на них самих мстились і мстяться ще досі. **Оскільки вони не змінять свого відношення до української революції, грозить небезпека загублення справи загально світової чи пак загально европейської революції.**

Українським революційним парляментом, Центральною Радою, були проголошені закони **не меньш революційні як декрети совнаркома. Не дивлячись на це, большевики пішли на Київ і посередно причинились до німецької окупації України.** Їх тактика була матірю гетьманського страхіття.

Errare humanum est, sed in errore perseverare — diadolicum" (т. зн.: „Помилятись — людська річ, але закаменіти в помилках се чортівська річ") — каже римська пословиця. Цю помилку мігби простити московським большевикам український революційний народ, як би вони її дальше не повторювали. Коли після повстання 1918 р. повалено гетьмана і назначено директорію з Винниченком на чолі, українська революція поглибилась і українська соціяльна політика пішла ще більше на ліво, як політика Центральної Ради, на що дає докази зміст деклярації Директорії. **Деклярація, якою Директорія скликала Трудовий Конгрес, видала війну на життє і смерть буржуазії.** Деклярація своїми ідеями наближалась до большевицького комунізму і вводила не буржуазно-демократичний парляментаризм, але соціялізм. Влада Директорії, таким чином, була в тім моменті спорідненою з владою московського совнаркома, бо в ній переважали ліві елементи.

І досить було лишити в спокою укр. Директорію, розвій в ліво пішов би своїм природним кроком наперед, і хто зна, чи тоді конґрес, який складався з лівих, не встановив би радянської системи. Цей конґрес, скликаний до Київа при кінці січня 1919 р. розігнали червоні баґнети. **Замість того, щоби поглибити революцію на Україні, вони викликали хаос,** бо соціяльна революція, яка йшла на Україні під впливом чужинецької інвазії розбилася на ряд політичних бунтів і замахів.

Саме в моменті другої большевицької інвазії на початку 1919 р. складалась дуже прихильна ситуація для загально-европейської революції. Німецькі війска, на які спирався гетьман і польська „реґенція" були розбиті, а тим самим була розбита українська і польська буржуазія. На Україні вже були самостійні революційні сили, які могли поглубляти соціяльну революцію. До революційної орґанізації не міг дійти польський пролетаріят і польське селянство, бо ці обездолені верстви людности стогнали під пятою пруських юнкрів. З хвилею уступлення Німців з Польщі, польської армії ще не було. Це показує хочби обставина, що мала Українська Західня Республіка могла більше як 6 місяців ставити опір Польщі.

Московські большевики одначе кинули на поталу польської оліґархії польський пролетаріят, не підперши його ані матеріяльно ані морально. **Замість того,** щоби вислати до Польщі большевицьких емісарів і дати збройну допомогу польському пролетаріятові, **московський совнарком кинув усі свої матеріяльні моральні засоби на боротьбу з українським революційним народом.** Як би на початку 1919 р. большевики звернули були усі свої сили на Польщу, инакше склалас би політична і соціяльна конфіґурація в Европі. Саме тоді було повстання німецького робітництва, яке хотіло завести у себе радянську систему і провести соціялізацію життя. На Мадярщині склалась радянська влада Белі Куна, яка з огляду на це, що мала із сходу і півночі реакційну Румунію і Польщу, була тільки оазою і мусіла потонути в морю контрреволюції.

Тоді Польща ще не була яскраво революційною, ані яскраво контрреволюційною. Вона тоді ще була так сказати-б політичною мраковиною, з якої міг повстати або революційний, або контрреволюційний світ. Лишаючи Польщу в спокою і кинувши всі сили на Україну, **большевики самі вигодували собі гадюку за пазухою,** дозволивши всесвітній реакції зробити з Польщі „прзедпурзе" большевизму. Як би це „прзедмурзе" було впало за допомогою червоної армії, **яка тратила сили в боротьбі з українським революційним народом,** устоялася-б радянська Угорщина, повстала-б чеська і німецька республіка побіч польської і української, бо український народ йшов в напрямі соціяльної революції.

Ця помилка большевиків помстилась на всесвітнім пролетаріяті. Україна стала тереном анархії і зміняла владу частійше, як тепер на Україні змінюють білизну. Ми мали Денікінщину, Раковщину, тепер Петлюрівщину. А тим часом під шумок боротьби між українською а московською революцією, всесвітня буржуазія уклала собі в Парижі точки драконського сан-жерменського і версайського миру і орґанізувала контрреволюційні польські і московські армії. Неприродна суперечка між українською і московською революцією — вперте повторювання помилок московських большевиків в відношенню до України — **це вже діявольська злочинна зрада на пролетарській всесвітній революції.**

ЗАЯЦЬ.

(КАЗКА).

(Річ дїеться в Галичині).

Було раз так, що на льви зайшла пошесть. Одні вигинули, деякі втікли в світ. По смерти останнього льва счинилось безголовє. Зголосилось безконечне число претендентів на опорожнений престол. Найголоснійше добивався баран. Були великі збори. Баран перепав. Та постанов ніяких збори не винесли. Скористав з того заяць. Став в найблизшому крузі позказувати тихцем, що почув у собі святу силу і покликаннє проводити звірячому народови. В душі став себе вважати одиноким сувереном. Біг через поля, через овес і кликав: Я виведу вас з тому неволі; я вас поведу у красшу будучину...

Свірк... свірк... — докоряли бідному заяцеви ріжні птахи. А заяць глибоко вражений, здержався в бігу, сів на задні лабки, глянув довкола себе і з докором сказав: Ви смієтеся слабодухи, маловіри! Ви не вірите, що мені приснився сон, що і я можу проводити народови?...

Тиберій Горобець.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Н. К., Олієн, Н. Й. — Як би Ви написали лист розумно, без лайок, то ми би його помістили в ґазеті, або дали би Вам відповідь на нього. На лайки відповісти Вам не можемо, бо треба би також відповісти лайками, а ми тої штуки не вміємо.

Борис Бабій.

ТУГА.

Я без щастя, долі проживаю,
Щастє забуло мене;
Сиджу і думи важкі думаю,
Клену я долю і все.

Коле моя, чи ти не заснула?
Щастє, чи ти дрімаєш?
Доле моя, чи мене ззабула?
Щастє, мене не знаєш?

Щастем у мене буде могила,
Долею сіра земля,
Домом моїм буде домовина,
Милою сіра верба.

Колиж на світі мене не стане,
Заплаче хто за мною?
Чи хто про мене хотяй спомяне,
Йдучи попід вербою...

Не важко було-б мені умирати,
Лягти у темну могилу,
Коби лиш знати, що очка дівчати
Кинуть одніську слезину.

Бучач, дня 21. цвітня, 1920.

„ЖЕБРАКИ" І „ЗЛОДІЇ".

(З львівського дневника „Вперед").

Ціла східна Галичина переживає тяжкий переднівок, якого не тямлять найстарші люди. По малих місточках і селах загал населення просто примирає голодом. По хатах не знайдеш ні одної бараболі, ні зеренця збіжа. Нема навіть чим прокормити не то людий, але навіть курки. Нема дров, щоби загріти воду.

При цьому панує всюди страшне безробіття. Нема нагоди заробити гроші на прохарчування родин. А гроший цих потреба сьогодня родині дуже богато, коли зважиться, що по місточках і селах не можна купити у паскарів фунт чорного житнього хліба нище 20 марок, а пуделко сірників нище 2 марок.

Цю загальну нужду населення використовують більші земельні посідачі і як денний зарібок при окопуванню і обгортуванню бараболь і полоттю пшениці і других родів збіжа платять робітникам і робітницям 10—14 корон без харчів. Виходить таке, що на однофунтовий житний бохончик хліба мусить працювати робітник чи робітниця два повні дні, причому ніхто не журиться про осьмигодинний час праці.

Зрозумілою річю стане, що така низька плата за заробітки, яка тепер на ділі рівняється передвоєнним 10—14 сотикам, не може бути заохотою до праці на двірських обшарах. Робітники не можуть там заробити на прохарчування, а до цего знищуть одіжі і біля більше, чим зароблять.

Ці невідрадні обставини зложилися на те, що в краю зросло жебрацтво і злодійство. Не маємо при цьому на увазі професійних жебраків і злодіїв, але загально суспільний обяв, що велика маса населення мусить жити просто з жебранини і злодійства, яке тепер загал не уважає за ніякі злочини, ні встид. При цьому занепад публичної моралі скріпляється ще тим, що на жебранину і крадіжі висилається малих дітий.

Це діється так. Загал населення не має достаточно грошевих запасів, щоби по паскарських цінах купити у богатших селян бараболь або хліба: При обезціненню гроша, богатші селяни не хочуть впрочім нічого за гроші продавати. Тому то з місточок кождого дня вибираються з мішочками і кошичками дрібні діти на села за харчами. Діти „богатших" родичів несуть тамтуди один або два дека тютюну, кусок мила, свічку, кілька голок і другий крам. Це вони вимінюють за бараболі або збіже. Бідніщі не мають і цего краму і тому просто ходять від хати до хати за милостинею, за одною двома бараболями, куском хліба або пригорщею збіжа, чи муки. На жебри вибираються також діти бідних селян і халупників. Нераз приходить між дітьми з місточок і сіл до конфліктів, до бійок і утеч. В це вмішуються старші люди і поліційні власти і виходить ціла халепа.

Одначе без жебранини, чи діточого „товарообміну" сьогодня немислимом являється прохарчування загалу бідніщого населення по місточках і селах.

Зі зростом жебранини тісно вяжеться зріст дрібних крадіжий. Передовсім населення не має середників, щоби купити дров на опал. Опалову потребу заспокоює тому населення крадіжю дров і різя з поблизьких лісів. Далі краде голодуюче населення всьо, що попаде і де попаде в руки. Кури, гуси, бараболі, дерево, частини одіжі — все це крадеться. Цею дрібною крадіжю займаються знову недолітки від 12 до 18 літ. Жандармерія і повітові суди просто завалені справами про такі дрібні крадіжі і не можуть собі ніяк ради з тим дати.

Дрібні крадіжі стали просто одним зі способів прохарчування і стратили в очах загалу знамена злодійства. Кари за дрібні крадіжі ніхто не уважає більше за ганьбу.

Жебранина і крадіжі сталися серед теперішних невідрадних обставин в краю загальним суспільним явищем. Цему не можуть зарадити ніякі кари, ні недостаточна поміч зі сторони властий і добродійних товариств. Тільки сподіваний добрий урожай і бажаний розвиток промислу, передовсім будівельного, можуть усунути це суспільне лихо.

ЛЯЦЬКА ГОСПОДАРКА НА НАПАДЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

Каменець Подільський, 9. червня, 1920

У Каменці Подільському таке діється: Уряди, як окружний суд і почта, починають на місце українського урядовання заводити польську мову яко урядову. На сих інституціях повивішувано польські державні герби в красках біло-червоних. Герби української державности познимано або перемальовано. Перемальовано також більшу частину почтових скринок. Першу нову скринку дістав ректор університету, головно-уповажнений і міністер культів у одній особі — проф. Огієнко.

Поляки ладять відібрати православним кілька забудовань, бувших латинських кляшторів і чотири церкви, між тим головний собор. Епископа Пімена мають також викинути з його апартаментів. Тут зібралося маса ксьондзів, назїздилося богато цивільних Поляків: зелізничників, урядників ріжних катеґорій, матечок і т. д.

Між тим українська інтеліґенція з Каменця масово виїхала.

Проскурів давно вже зроблено польським містом. Дітвора латинського обряду зібрана вся до польських шкіл. Засновано на се захоронки, а туди не тяжко стягати убогих, обідраних, голодних дітий. Мають Поляки на се всілякі засоби матеріяльні і фабричні. При сьому через піднесеннє курсу марок живеться їм тут як у Бога за двермй.

Таке то діється за Збручем і Стиром: в повітах: ушилькім, проскурівськім, лятичівськім і камянецькім.

На привитанню Петлюри в Каменці селян не було.

В деяких околицях пани продають землю по 5—6 тисяч царських рублів.

Народ по селах жадний просвіти. Се страшний прогріх української інтеліґенції і уряду, що за три останні роки так занедбали се вдячне до праці поле.

Витрачувано великі гроші на так звану пресу і інформації, та село через брак відповідної орґанізації і неумілість подібної роботи мало що з сих „інформацій" користало.

Де є школи на селах, там вони гарно розвиваються. До Галичан селяни відносяться з великою прихильностю.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Юліян Созанський в Вудлон, Па., дістав від свого кревного Юліяна Монастирського, слідуючий лист з українського табору на Чехословаччині:

Давч Ґабель, 15. марта, 1920.

Дорогий Вуйку!

Як бачу Ти маєш охоту вертати домів, в Галичину. Я не знаю чи се було би добре під теперішну пору; як знаєш ми своєї хати покищо не маємо, а як воно буде також не знати. Тепер в Галичині велика біда, голод і тиф мете людий як помелом зі овіта. цілі села вимирають. Не дивуюсь як примiром в Станиславівщині, або Тернопільщині села зрівнані зі землею, а люди мешкають в землянках (в ямах). Не є виключеним, щоб там не було зарази, але не тільки там, бо і в Самбірщині ґрасує тиф. Мені писали Тато, що в Городищи також мруть на тиф, а навіть в селі панує голод.

Ляхи кажуть, що хочуть сотворити українську армію з якою Петлюра мавби йти на большевиків, чи щось подібного. Що се лише маска то ми се добре знаємо, впрочім наші не мають довіря до Петлюри, а дуже очікують большевиків, хочуть знати як большевицький батіг смакує. По друге ми не маємо вже нічо до страчення. Галичина і Україна є так знищені і зрабовані, що нема чого обавлятись, як би прийшли большевики. Так само виглядає і Росія. Черга приходить на Польщу і вона мусить улягти такому знищенню як Україна і Росія, хотяй би через большевизм, на який в Польщі заноситься, або через большевиків, які напирають на ню. Бо колиб Польща удержалась, так тоді здаєсь нам нема що про Україну мріяти. Хотяй і большевики із своїм савetським правлінием до нічого доброго не доведуть. З початку різали і рабували панів (буржуїв), як тих не стало, рабували заможнійших господарів, а тепер хто інтеліґент, се в них буржуй; маєш добре убрання чи чоботи, стягає і дає своє полерте, або обрабує з гроша, який розуміється задержить для себе, або неподобається щось йому, то застрілить Тебе і нічо йому ніхто не зробить. В той спосіб тисячі людий на Україні згинуло.

Денікін знова із своєю ослячою головою думав про „єдіну недєлімую", так поділили його большевики. Мамут дурний, він хотів, щоб народ, який за царату не міг дихати, а тепер почув волю, тягнув за його „недєлімою".

Кажіть своїм большевикам, що вибираються до большевицької армії, щоб богато гроша зі собою брали, бо вони таких не люблять, що з порожними кишенями. У них є закон; що твоє то моє, а що моє то тобі до сего зась.

Що до сего, що Америка не хоче признати України, то се дарма, як ми самі собі не виборем, то нам ніхто її не дасть.

Питаєш як нам тут живесь і як ми убрані, чи добре чи зле. Ось я тобі розкажу.

Як нас привезли сюди в табор, то кождий майже був голий і босий, але щасте цілком не опустило нас. В часі як ми бились з Ляхами, висалало наше правительство купців до Відня на закупно одягу, обуви і біля. І вони закупили щось кільканайцять тисяч кропивяний блюз, споднь і досить добрих черевиків, але сего не могли на час перевезти на Україну, так, що ми були вже ту інтерновані, а се все ще стояло у Відни. Позаяк се все було куплене за українські гроші, тому позволили перевезти се майно для нас і в той спосіб ми вбрались і взулись. Одного біля що не маєм, а яке тут дороге, бо пара коштує 140—150 корон. Чехи дають нам добре їсти і платять гроші так як своїм жовнірам; так поки що нарікати не можна. Однак як би хтось хотів собі щось лучшого справити, то вже труднійше. Ся блюза, що я в ній вифотографований (я післав через Базика знимку (фотографію) для Тебе) то з кропиви, Тиб ю з певностию на себе не натягнув, а се рахується до доброї матерії, бо в нас є матерія і з паперу і таку тоалєту носиться лиш в гарні дни, бо як би пішов, скажім на прохід, а зловив дощ в дорозі, то можнаб без штанів до хати вернути.

Бачиш, я як хорунжий дістаю 450 К. в місяць, а мені годі стягнутись на добру, бо ту, щоб справити собі добре убрання, треба дати 2 тисячі корон. З тих 450 К я мушу дати звиш 250 К. на їду. Хто курить то дістає 10 папіросок денно по 40 с. штука, або 10 по 16 с., але як нема таньших, то бересь ті дорожші, так що 100 К. в місяць виносять папіроси, а не закурити, то хиба прийшлоб повіситись, відтак обтягнуть 20—30 К. на ріжні датки, як ріжного рода кружків і т. д. Но і Тобі мало що останесь, що потребуєш на всякі дрібнички в місяци. Розуміється, що я щарівний чоловік і за 4 місяці вшпарував тільки, що купив собі чоботи, а в цвітни думаю купити пару біля. Як бачиш біда чоловіка всего навчить, впрочім се не називається біда, а рай, бо біда не так виглядає.

Честь Вам всім за се, що хотілись причинити з помочию для нас, однак ми не можемо сказати, що нам тут зле живесь, але як би ви могли помочи нам білизною то ми булиб Вам за се вдячні, але не забувайте, що по ляцьких тюрмах тисячі наших героїв сидить в голоді і в холоді, а сотки денно їх умирає на тиф. Другими такими є вдови і сироти по упавших в бою Стрільцях, а ми допера треті приходимо на чергу, отже нехай ваш комітет роздумаєсь тепер над тими трома точками.

Тут хлопці діставали селами гроші, значиться є в Америці кілька осіб з одного села і ті дали по два-три доляри, зібрали 10—20 долярів і се прислали сюди на руки одного з їх села, а сей розділив між хлопців зі свого села.

Ти Вуйку хотів, щоб я Тобі написав, як ми воювали з Ляхами. Я знаю, Тебе се цікавить, але як я годен Тобі се описати, коли то годі і оповісти. Про Городище і Самбір нічо Тобі не могу сказати, бо там нічо не було. В Городищи, як мені казали, то при відвороті мали наші, то є Українці опалити міст коло Поміня коваля і щось кілька гранатів чи шрапнелів мало впасти в село. Я робив відворот на Турку-Сколе, отже не знаю як там було. При нападах то залежало, як ми хотіли напасти на Ляхів, то ми ночею підсувались до них і вдалось заскочити, то вибилисьмо що мало дехто втік, або те саме було з нами. В день знова робилось наступи на просторони кількох кільометрів, вдавсь наступ то тоді гналисьмо і билось Ляхів, розуміється, що поки наші дійшли до їх окопів то трупи поле вкрили, бо тоді пушки і скоростріли були в роботі, як вони робили наступ то також так падали. Страшна була офензива Галера, де Ляхи кількома рядами наступали на нас, тоді вони падали як солома, але всеж девять їх впало, а десятий таки дійшов. Як на нашу одну сотню наступало два курінї, то тоді було вдержатись. Тоді то власне перервали фронт коло Старого Самбора і коло Рудок; нас відтяли і ми мусіли уступати на Сколе, але що вони від Рудок прямо пішли на Стрий, загородили нам дорогу і ми мусіли перейти на чеську землю. Решта наших війск перейшла на Україну, там зібрались до купи і зробили офензиву на Ляхів і вдалась; гнали Ляхів аж під Львів, але що забракло амуніції і мусіли назад відвертатись. Тоді то в тій офензиві наші стали страшними, як мені оповідав оден, що втік з ляцького полону, який був в тій офензиві. Наші мимо що не мали набоїв, йшли на багнети, але як зловили курінь зложений з академиків і студентів, то вирізали до одного. Ми тут читали в часописи як Ляхи плакали, що „гайдамаки знищилі без мілосердзя наш найлепши одзял". І взагалі наші різали тоді без милосердя, як тільки лише Ляха зловили, розуміється, сего навчились від Ляхів бо вони в той спосіб перші поступили.

Били наших, що деякі з розуму вступали, тож відплатились їм пізнійше наші. Ось так, бачиш, виглядала війна українська з Ляками, лучше я не годен Тобі розказати, а вже і ослаб, бо сей лист я став писати о 9. вечер, а ту вже друга по півночи. Ти то скоро прочитаєш, але я за те довго писав, але таки мушу його зараз днесь вислати, щоб ти як найскорше його отримав. Тебе буду просити по можности посилати мені листи поручені, то певнійші будуть. На сей раз буде досить і я закінчую.

Мирослава вицьвічи на доброго жовніра, купи йому шаблю і стрільбу і повчи як тра Ляхів бити, а дівчата знова щоб вміли коло ранених ходити.

Забув Тобі сказати, що ми ту працюємо над нашим жовніром. Позакладали всякого рода школи. В нас нема вже ані одного Стрільця, який не умів би читати і писати. Тримаєсь виклади про літературу, історію України, її географію; кажу Тобі, в нас ту цілі університета.

Цілую Тебе

Юлько.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Українці, котрі бажають стати горожанами Злучених Держав і котрі говорять і розуміють трохи англійську мову, можуть користати з безплатної науки. Всі особи, котрі дістали вже або мають взяти другі папери, повинні явитись в понеділки, о 8-мій годині вечером, в льокали Pennsylvania R. R. Y. M. C. A., віддаленого один блок від почтового будинку в Джерзи Сіти, Н. Дж. П. Генрі Юнг, правний представитель є інструктором. Кількох учеників тої вечірної кляси дістали горожанство в Гудсонськім Повітовім Суді. Для осягнення горожанства потрібно Вам американського учителя. Скористайте з нагоди щоби дізнатися про право людини, його обовязки і про інституції того краю, в часі коли маєте се безплатно. 76-81

YOUNG MEN'S CHRISTIAN ASSOCIATION.

ЯК ПОЛЯКИ РЕСПЕКТУЮТЬ УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ І ЙОГО ПЕРСОНАЛ.

(З Віденського „Укр. Прапора").

Ми одержали від сестер—жалібниць, яку служили до часу їх інтернування Поляками в українськім Червонім Хресті на Україні, слідуюче письмо, яке наглядно характеризує польське поступовання з Українським Червоним Хрестом в зрівнанню з поступованнем Денікінців і большевиків.

Ми були приділені до шпиталю 2 галицького Укр. Корпусу у Винниці. Хорих було в тім шпиталі 124. **Командантом** шпиталю сотник-лікар Др. Юда. Дня 29. квітня 1920 р. заняло Винницю польське війско без одного вистрілу, бо большевики уже кілька день перед тим покинули місто.

На слідуючий день зареквірувало польське війско весь шпиталь, всі маґазини, білля, аптику для себе як військову добичу.

Нам всім сестрам і санітарним чужоземцям, що уже більше як рік служили в українськім галицькім війску, дали наказ зараз покинути українську службу.

Відправлено нас через Проскурів до Львова, де нас доставлено до військового інформаційного бюра. З цего бюра відставлено нас під ескортою до бараків на Личаківській улиці. Тут запроторили нас в бараку в одній кімнаті разом з 50 вояками, де ми пробули 5 днів і 5 ночий. Виходити з бараків нам не дозволено. Як хто приблизився тільки до дротів, якими обведені бараки, зараз грозила польська сторожа крісом. Харч складався з чорної кави рано і 200 гр. хліба та із рідкої юшки на полудне і на вечір. В конюшнях цеї колишної австр. кавалерійської касарні вязнять интернованих старшин і мужву укр. галицької армії, — яких Поляки розброїли на Україні. Тут інтернують і сестер-жалібниць Українок з української армії.

Після 5 діб відвезено нас знова під ескортою на дворець і вислано під багнетами до Кракова, де ми пробули під сторожею 2 дні. В Освенцімі перебрав нас силою австрійський підофіцер від тамошної стації для австр. поворотців, до якого ми звернулися о поміч як австр. горожане.

Додаємо, що як Денікінська армія заняла Винницю в грудні 1919 р., то вона оставила шпитал в супокою. Прислали навіть нам білизну, ліки і дезінфекційні прилади.

Большевики, які заняли Винницю в січни іоставали до квітня 1920 р., приділили до шпиталю свойого комісаря, але поводилися з усею увагою і старалися всі наші домагання заспокоїти. Давали харчі для хорих і для персоналу, ні лікарів ні сестер не трогали.

Тільки польська армія не зважала на Червоний Хрест, під якого оохороною стояв шпиталь.

Ми, що уже від років служимо під Червоним Хрестом, не робили ріжниці між своїми та ворогами. Тепер ми знаємо, що то ворог і розуміємо відношенне Українців до Поляків після того, як вони з нами чужинцями обходилися, бо над українськими сестрами вони знущалися в нелюдський спосіб.

НА ГУЦУЛІВ.

До редакції львівської ґазети „Вперед" прийшов хлопчина. Пролетарська дитина. Хоче бачитися з тим паном, що пише „Вперед". Спрямовано його до шефа.

— Я пиніс глосі на Гуцулів, бо я не був в сколі, як збилала пані учителька.

І поклав на стіл редактора 10 марок.

Вчера прийшла депутація дітий зі школи Грінченка. Пятьох чи шістьох їх було. Смілим кроком увійшли до редакції. Принесли збірку на Гуцулів.

Редактор похвалив їх; приняв гроші; подякував та запитав одного, хто їм казав збирати.

— Тато читали в ґазеті і казали збирати в школі.

— Подякуй татови.

— І пан учитель також дали на нашу збірку! — каже хлопчина.

НА ЯЛІВЦІ.

Чи є що гірше від осінніх днів,
Коли уся природа тужно плаче,
По сірім полі тільки ворон кряче,
Де вчера явився ще чарівний спів.

Коли пресумно дзвонить дощ до шиб,
На дворі стужа, грязная баюра,
А дерев трупи кричать дике ура
І зазирний кожній сему, що погиб.

— — — — — — — — — —

Ще гірше горе робиться борцям,
Коли їм руки звяжеться за спину,
Живцем запхають гей би в домовину
І кажуть жити подібно мерцям!

А там кипить ще, важиться судьба,
Якою нік цілий нам жити треба,
Бо долі нам ніхто не кине з неба...
А ти сиди, хай їсть, хай жре журба...

Лу. Лу.

Табор-Яловець 12/5.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць червень 1920 р.

ПРИХІД:

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
1.	325.58	146.	87.39
2.	90.08	147.	125.91
3.	47.75	148.	11.08
4.	61.06	149.	47.60
5.	28.63	150.	11.43
6.	30.49	151.	50.12
7.	114.81	152.	33.05
8.	24.42	153.	18.80
9.	100.38	154.	46.72
10.	156.85	155.	174.47
11.	6.63	156.	26.51
12.	105.53	157.	16.34
13.	41.84	158.	16.07
14.	29.75	159.	30.20
15.	36.37	160.	74.73
16.	29.75	161.	39.65
17.	31.32	162.	29.93
18.	95.69	163.	26.48
19.	10.85	164.	37.00
20.	117.80	165.	131.75
21.	18.26	166.	16.39
22.	45.72	167.	14.79
23.	23.64	168.	91.42
24.	74.28	169.	35.99
25.	22.26	170.	165.52
26.	17.38	171.	42.28
27.	60.98	172.	84.64
28.	87.86	173.	30.79
29.	96.02	174.	44.29
30.	34.92	175.	81.23
31.	9.47	176.	22.17
32.	23.95	177.	13.24
33.	27.37	179.	168.05
34.	76.04	180.	11.41
35.	22.52	181.	41.23
36.	29.71	182.	32.12
37.	34.32	183.	17.07
38.	186.43	184.	11.32
39.	45.68	185.	25.34
40.	8.24	186.	71.23
41.	52.03	187.	29.55
42.	74.64	189.	14.26
43.	14.58	190.	9.70
44.	57.55	191.	40.35
45.	85.87	192.	16.27
46.	26.20	193.	110.79
47.	17.26	194.	10.86
48.	75.76	195.	32.04
49.	13.39	196.	32.95
50.	17.31	197.	25.85
51.	19.12	198.	32.49
52.	18.33	199.	15.11
53.	36.62	200.	56.42
54.	49.81	201.	7.82
55.	44.73	202.	19.46
56.	52.96	203.	49.34
57.	65.13	204.	9.25
58.	20.72	205.	13.77
59.	38.69	206.	93.67
61.	65.86	207.	26.78
62.	62.62	208.	47.62
63.	188.56	209.	116.09
64.	43.85	210.	29.23
65.	133.10	211.	55.91
66.	57.49	212.	6.48
67.	64.16	213.	164.69
68.	17.77	214.	21.07
69.	78.56	215.	34.21
70.	196.79	216.	25.00
71.	21.83	217.	186.69
72.	35.75	218.	158.15
73.	17.25	219.	27.74
75.	49.46	220.	76.83
76.	153.84	221.	208.65
77.	48.99	222.	14.42
78.	113.20	223.	109.66
79.	9.22	224.	13.02
80.	38.24	225.	21.87
81.	115.95	226.	16.15
82.	24.26	227.	42.20
83.	64.47	228.	39.53
84.	9.28	229.	123.10
85.	47.40	230.	110.93
86.	65.95	233.	45.73
87.	64.52	234.	130.93
88.	13.46	235.	73.28
89.	16.06	237.	105.75
90.	54.60	239.	127.49
91.	130.84	241.	41.02
92.	13.09	243.	48.32
93.	18.64	244.	21.40
94.	42.69	245.	67.53
95.	40.53	246.	19.64
96.	116.83	247.	149.56
97.	4.92	248.	67.53
98.	88.30	251.	49.74
99.	113.75	254.	95.22
100.	41.34	255.	69.72
101.	41.50	256.	12.68
103.	58.27	258.	26.50
104.	130.77	259.	99.72
105.	83.30	262.	14.33
106.	123.22	263.	20.93
107.	51.21	270.	130.27
108.	56.31	273.	26.81
109.	87.76	274.	86.63
110.	19.94	276.	190.64
111.	27.42	277.	22.80
112.	135.79	278.	41.82
113.	61.81	282.	67.26
114.	40.72	283.	66.98
115.	25.96	286.	32.33
116.	9.92	288.	58.86
117.	74.39	290.	26.87
118.	25.89	291.	25.58
119.	22.77	292.	72.48
120.	64.42	295.	105.83
121.	21.31	296.	82.17
122.	11.96	300.	250.90
123.	29.42	301.	89.14
124.	44.57	303.	11.82
126.	10.22	305.	12.29
127.	64.18	308.	71.93
128.	30.11	314.	10.14
129.	15.13	315.	8.24
130.	135.34	316.	88.44
131.	58.46	317.	43.83
132.	76.43	318.	40.38
133.	134.14	320.	26.01
134.	19.23	321.	49.54
135.	120.87	323.	33.26
136.	101.86	324.	57.61
137.	45.38	326.	89.90
138.	26.61	330.	81.10
139.	24.36	332.	33.40
140.	33.81	336.	124.13
141.	17.59	338.	190.70
142.	92.75	339.	58.30
143.	53.04	341.	62.06
144.	47.29	342.	73.84
145.	22.22	344.	13.22

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
347.	18.53	373.	11.78
349.	31.80	379.	51.51
350.	53.79	380.	28.84
351.	22.26	381.	11.60
354.	36.25	384.	89.43
355.	31.01	385.	41.34
357.	22.29	388.	74.80
363.	54.69	391.	26.12
364.	60.21	392.	7.40
365.	43.33	393.	26.14
367.	54.34	396.	64.77
369.	73.64	400.	31.74
370.	93.91	401.	20.19
371.	42.43	402.	11.43

Процент від бондів...	52.50
Процент від морґечів	33.25
На сплату морґечів...	115.00

Сирітські части по бл. п.:

Мих. Дутканич, від. 10.	500.00
Тат. Марцишин, в. 237	600.00
Іван Шкарлат, в. 301..	250.00
Марія О. Чабала, в. 42	728.74
М. Прибильський, в. 109	425.00
Разом	20.108.71

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Мельник Іван, в. 118..	750.00
Мотовиляк Ол., в. 223	1.000.00
Фалат Юрко, в. 38....	1.000.00
Стахів Петро, в. 182...	1.000.00
Дутканич Мих., в. 10..	1.000.00
Марцишин Тат., в. 237	1.000.00
Задорожна Кат., в. 151	500.00
Кривень Іван, в. 380...	750.00
Шкарлат Іван, в. 301..	500.00
Чабала О. Марія, в. 42	971.65
Кобасяр Марія, в. 262	500.00
Прибильський М., в. 109	1.000.00

Запомоги з фонду убогих:

Жарковський Ів., в. 215	50.00
Кравчук Мих., в. 371..	50.00
Супер Марія, в. 14....	25.00
Челак Михайло, в. 29..	100.00
Лах Николай, в. 90....	100.00
Демчко Семен, в. 98..	50.00
Ґребович Петро, в. 339	50.00
Солтис Іван, в. 94.....	50.00
Бойко Михайло, в. 149	100.00

Виплати з фонду сирітського:

Саламан Василь, в. 65	480.50
Куземчак Ник., в. 113...	142.00
Кащак Олекса, в. 1....	154.00
Кащак Олекса, в. 1....	154.00
Мурмила Павло, в. 365	257.50
Несторовський І. в. 258	300.00
Фарина Волод., в. 49..	300.00
Рибей Вас., в. 16 (ст.)	254.00
Дзядик Гавриїл, в 23..	55.55

Розходи адміністраційні:

Платня гол. урядників	340.00
Платня помічника.....	125.00
„Свобода" за орґан...	2.095.19
Справи правні.......	265.87
Засіданнє Контр. Ком.	173.17
Видатки канцелярійні	124.15
Позичка на реальність	3.000.00
Разом	18.767.58

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Прихід за червень є	20.108.71
Готівка з кінцем мая	224.398.91
Разом	244.507.62
Розхід за червень...	18.767.58
Готівка з кінцем міс. червня остала....	225.740.04

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	225.740.04
Бонди	237.647.00
Морґечі	55.770.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	24.000.00
Разом	562.657.04

Стан довжний:

Фонд посмертний...	269.232.62
„ резервовий ...	137.839.07
„ адміністр.	29.841.77
„ убогих	10.992.32
„ народний	3.564.67
„ конвенційний	15.544.28
„ сирітський ...	95.642.31
Разом	562.657.04

К. Кирчів, гол. предс.;
В. Левчик, гол. касієр;
С. Ядловський, г. фін. секр.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

NEW YORK, N. Y.

Заходом злучених нюйорських товариств: „Запорожська Січ", „Подільська Січ" і „Вільність в Америці", уряджуеться **в неділю, 11. липня (джулая) 1920 р. ПІКНІК в Belvedere Park** в North Beach, L. I., N. Y. Початок о годині 12-ій в полудне. Вступ 35 цт. Музика Укр. Руська. Підчас Пікніку відбудеся гра в кругольні, а хто відзначиться найліпше, одержить нагороду. Крім кругольні будуть инші несподіванки. — КОМІТЕТ. 81-82

Дороговказ: Беріть Grand St. кару на Delancey St. або Flushing або College Point кару на 59-ій улици.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Отсим подаемо до загального відома, що тимчасовий офіс корпорації National Building Loan Ass'n „Ukraina" of Jersey City, N. J., находиться під числом 222 Washington St., Jersey City, N. J. 71с92

В. Ф. Ваґнер, секр.

ОПОВІЩЕННЄ ДЛЯ ІНТЕРЕСОВАНИХ.

Українська Торговельна Корпорація сею дорогою повідомляе своїх членів, що після постанов статута виплатить 1-го липня (July) всім шеровцям Preferred Stock 8% тримісячну дивіденду. 81-82

Ся дивіденда буде виплачена до 5. липня кождому шеровцеви чеком який вишлеся на його адресу.

Котрий з шеровців не отримав би до означеного часу свого чека, зволить ласкаво донести, пишучи слідуючу адресу: AMERICAN DRY GOODS CO., Inc., 308 King St., Wilmington, Del.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

1) 300 акрів, половина орної доброї землі, рівної, 50 акрів ґрубого ліса, два гарні доми і стодола 34x100 стіп, добрі машини рільничі нові, 9 дійних коров, 3 дошаки, 10 безрог, 60 кур з курниками, Ціна $8000, готівкою $5000. 79-81

2) 175 акрів, 100 акрів орної рівної, без каміня, доброї землі, 40 акрів ліса будівельного дерева, гарна домівка. Ціна $3500, готівкою $1000, без худоби, а можна також купити з худобою і домом на вигідних услівях.

В справі купна тих фарм, проситься звертати на адресу: ALEX DUBINSKY, R. F. D. 3, Remsen, N. Y.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ВУДЛОН, ПА. Бр. св. Николая, від. 120, повідомляе своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 18. липня в гали парафіяльній, зараз по Службі Божій. Кождий член мае явитися на тім мітінґу, бо будуть важні справи до полагодження. Урядники і контрольна комісія будуть здавати піврічний звіт зі свого діловодства і зі стану братської каси. Будеться принимати нових членів до братства і до У. Н. Союза, Котрий член не явиться на мітінґу, заплатить кару $1.00, а урядник $1.50. — М. Шиян, секр.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 56, повідомляе всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 11. липня, о годині 2-гій пополудни, в гали церковній при 42 Якоб стр. Обовязком кождого члена явитися на тім мітінґу, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт. — С. Грушкевич, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 237, повідомляе всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 11. липня, о годині 2-гій пополудни, в гали церковній. На сей мітінґ всі члени мають прибути, бо є важні справи до полагодження. Буде звіт урядників і контрольної комісії за минувших 6 місяців та богато инших справ. Обовязком кождого члена булоб привести хоч по одному новому членови, бо будеться принимати до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Л. Блаґітка, предс.; С. Верещак, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 27, повідомляе всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 11. липня, о годині 2-гій пополудни, в гали під ч. 93 Вен Бюрен стр. Всі члени мають явитися на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Будеться принимати нових членів після статута У. Н. Союза. Котрий член не явиться, буде виключений з товариства. — Т. Фенцар, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Повідомляеться місцевих і позамісцевих членів тов. „Любов", від. 45, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 10. липня, в домі тов. Ам. Горожан, 822 Н. Франклін ул., точно о годині 7.30 вечером. Є богато справ до полагодження, длятого присутність кождого члена є конечна. — Т. Малик, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 155, повідомляе своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 11. липня, о годині 3-тій пополудни, в гали п. Івана Ваверчака під числом 782 Стейт стріт. На сей мітінґ повинен явитися кождий член, бо маемо важні справи до полагодження. Напоминаеться довгуючих членів, аби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Контрольна комісія і урядники здадуть свої справоздання з цілого діловодства за протяг 6 місяців. Будеться принимати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Хто би хотів приступити до нашого товариства, нехай не тратить нагоди, а прийде на наш мітінґ і впишеться до тов. „Запор. Січи" і до У. Н. Союза. Котрий член не явиться на сей мітінґ без важної причини, заплатить 25 цнт., а урядник 50 цнт. кари. — М. Чумер, секр.

СТ. ЛУЇС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, повідомляе всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18. липня, в гали церковній, зараз по Службі Божій. Таксамо повідомляеться членів, що фінансовим секретарем від липня б. р. буде Іван Якимів. Кождий член мае явитися на сей мітінґ, а довжники мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Контрольна комісія мае переглянути братські книжки і на мітінґу здати справозданне касове за пів року. — М. Стеців, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляе всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться в суботу вечером дня 17. липня, в гали парафіяльній. Проситься всіх членів явитись на 7-му годину. Мітінґи перенесено на суботу длятого, що в неділю члени цілком не приходять. Неявившийся член буде караний як товариство ухвалило. — В. Колодрубець, секр.

ЮНҐСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274, повідомляе всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 18. липня, о годині 2-гій пополудни, в гали М. Волощака у Стілтон під ч. 386 Рендолф евеню. На сей мітінґ запрашаеться всіх членів прибути як один, бо є дуже важні справи до полагодження. Обовязком кождого члена привести хоть по одному новому членови, бо будеться принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — І. Сенцяк, предс.; Т. Сенцяк, секр.

ШІКАҐО, БОРНСАЙД, ІЛЛ. Уряд тов. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляе своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 12. липня, о годині 5-тій вечер, в ґалі церковній. Кождий член мае явитися на той мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть справозданне за цілих 6 місяців. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Будеться принимати нових членів до братства і до У. Н. Союза. Котрий член не явиться на тім мітінґу, заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. — М. Ґбур, предс.; І. Коцолівський, кас.; П. Бабяк, секр.

ГАЗЕЛТОН, О. Тов. ім. „Вільне Гніздо", від. 169, повідомляе всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 10. липня, о годині 7.15 вечер, в гали парохіяльній під ч. 1851 Вілсон Аве. На той мітінґ кождий член мае явитися, бо буде звіт урядників і контрольної комісії за цілих шість місяців, а також справа календаря на рік 1921. Обовязком кождого члена привести з собою своїх товаришів, котрі ще не є вписані до нашого товариства. На тім мітінґу вступ до товариства вільний, а до У. Н. Союза після статута. Товариші! Не забуваймо, що тільки в організації сила! — Н. Щурко, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. „Українська Січ", від. 182, повідомляе всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 11. липня, точно о 5-тій годині пополудни, в гали церковній при ул. Вен Бюрен. Котрий член не явиться на тім мітінґу, буде караний після статута. Проситься тих людий котрі ще не стоять у „Січи", нехай прийдуть і впишуться. Приступаючих будеться принимати до тов. „Укр. Січ" і до У. Н. Союза після статута. — Д. Лещишин, предс.; А. Роздзябик, кас.; П. Харко, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 292, повідомляе своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 11. липня зараз по Службі Божій, точно о годині 12.30 пополудни. Кождий член мае на той мітінґ явитися. Уряд здасть піврічне справозданне, щоби всі члени знали, що і як робиться в їх братстві, аби потому ніхто на нікого не нарікав. — Н. Баранецький, предс.; П. Романів, кас.; П. Кізель, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОДЯКИ.

Ми низше підписані урядники 380-го відділу в Тейлор, Па., складаемо сердечну подяку Головним Урядникам У. Н. Союза за скоре виплаченне коштів похорону в сумі $150, по бл. п. тов. Івані Кривень, котрий покінчив житте в тяжкім болю, бо зістав побитий в майнах. Покійник полишив в краю бідні маленькі сироти без мами і тата, бо Бог покликав маму до себе скорше. Покійний тут трудився; хотів дещо помогти бідним сиротам, тай сам покінчив житте і полишив свої сироти на ласку Божу й опіку добрих людий. Взиваемо всіх своїх земляків, аби кождий належав до Українського Народного Союза, бо то є правдива організація народна, котра скоро і ретельно виплачуе всяку належитість у прикрій годині, отирае слези неодній вдові і неодній сироті та заступить жінці доброго мужа, а бідним сиротам доброго тата. — С. Михнич, пр. І. Ґураль, секр.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку Головним Урядникам У. Н. Союза за скоре виплаченне посмертного по моїм бл. п. братови Івані Кривень. Заразом дякую всім членам У. Н. Союза і желаю, щоби Господь милосерний допоміг всім щасливо проживати, одні других в нещастю ратувати, і щоби не бракло ні одного, котрий би не належав до нашої дорогої організації, бо се є дуже помічна рука, котра тут на земли Вашінґтона дала поміч неодній вдові і неодній сироті слези отерла і неодній вдові заступила мужа, а сиротам батька. Тож ще раз взиваю, щоби всі вписалися до У. Н. Союза, бо се є організація кождому дуже придатна, і кождий в лихій годині дістане поратунок. — **Стах Кривень,** відділ 380 У. Н. С., в Тейлор, Па.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку Головним Урядникам і цілому У. Н. Союзови за уділенне мені запомоги з фонду убогих в сумі $100 і желаю У. Н. Союзови як найліпшого розвитку. А до Вас, Братя Українці, кличу: Вступайте громадно в члени У. Н. Союза, бо се є одинока і найліпша організація в Америці, котра Вам поможе у Вашім тяжкім горю, а по Вашій смерти обітре слези Вашій родині. — **Михайло Челак,** член 29-го відділу У. Н. С., в Рон, Па.

За уділену мені запомогу з фонду убогих в сумі $50, котру я отримав, щиро дякую Вп. Головним Урядникам У. Н. Союза і желаю прибутку так много нових членів до У. Н. Союза в однім місяци, щоби тая сума була подвоена. Упадаючи на силах, маю надію ще працювати для добра Українського Народного Союза. — З членським поважанием, **Кондрат Горбаль,** член 10-го відділу, в Ансонії, Конн.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаесь. — За одно поміщенне платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін на дворазове оголошенне з 6 стрічок належить присилати $1.00. Оголошення продажи фарм приймаеться лише такі, коли в них є подана сама річ яка є на продаж, інвентар, запаси, положенне і ціна. Рішучо не приймаесь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надмірної прихильности для костумера і напади на других продавців.

Не належиться ждати відповідий на листи в справі оголошень, подаваних на адресу „Свободи", бо на такі листи адміністрація не відповідае, але передае їх сторонам, які подали оголошенне. Від сторін належить сподіватися відповіди.

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеться до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich St., New York.

ПОШУКУЄТЬСЯ інтелігентної женщини до заряду дому в укр. гр.-кат. священика недалеко Ню Йорку. Винагородженне після умови. Місце до обняття від 15. липня. P. Z., c|o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N.J. 80-82

Пошукую рідного брата **ГРИЦЬКА ШОСТАКА,** з села Новоставці, повіт Радехів, Галичина. Перебував в Канаді в місті Ст. Боніфейс, Ман. Правдоподібно, що він мав виїхати до краю перед Різдвом і нема чутки про него. Хтоби о нім знав, або він нехай зголоситься на адресу: ALEX. SHOSTAK, 739 N. Wood St., Chicago, Ill. 78-81

Пошукую свого товариша **ВАСИЛЯ РОМАНІВ,** з села Воролів, повіт Дрогобич, Гал. Я походжу з села Бучачок, пов. Коломия. Хтоби знав о нім або він сам, зволить зголоситися на адресу: DMYTRO KOLTYK, 821 3rd Ave., N. E., Minneapolis, Minn. 81-2

Пошукую свого брата **ЙОСИФА ФЕДОРИШИНА** з Белзя, пов. Сокаль, Гал. Хтоби о нім знав або він сам, зволить зголоситися до: ANDREW FEDORYSHYN, 337 E. 54th Street, New York City. 80-81

НА ПРОДАЖ гросерия і бучерня. Бизнес добре вироблений межи Українцями, Поляками, Росіянами і Литвинами. Властитель продасть досить тано, тому, що виїзджае до краю. По близші інформації голоситись на адресу: K. K., c|o Svoboda, 83 Grand St., Jersey City, N. J. 79-81

МЕБЛІ НА ПРОДАЖ з двох кімнат. Інтересовані зволять голоситись по 5-ій годині вечером на адресу: A. WOWK, 170 Ave. B, New York, N. Y. 81-83

ПОТРЕБА молдерів і робітників до зелізної відливарні. Голоситись до: THE JOHN R. FORBES FOUNDRY & IRON WORKS, 17-53 Merseles St., Jersey City, N. J. 79-81

Пан **ДМИТРО ЛАЗАР** зволить ласкаво подати свою адресу до: СТЕФАН ПАВЛЮХ. Est. Santo Domingo, Newton F. C. S., Rep. Argentina. 81-82

ГЛЯДАЄ ПОСАДИ. Молодий енерґічний український гр.-кат. дякоучитель, глядае посади. Провадить хором, співае тенором, провадит школу. Інтересовані оо. Духовні і парохії зволять ласкаво удатись писемно на адресу: R. S., c|o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 81-82

ЗАКЛАДАЮ ВЕЛИКУ КОРПОРАЦІЮ в якій є 99 процент на 100 певности на знаменитий бизнес і предкладаю тим, що посідають невеличкий капітал, що вони можуть заробити найменше 100 дол. тижнево зараз в початках, зістаючи урядником компанії. Приймемо зголошення лише від Українців. Навідайтесь до офісу Room 317, 548 East 13th St., New York City. 77-82

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: **ROYAL SALES CO., Station O, New York City.** 25—

ХТО МАЄ ЗАМІР

спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадае інформацій в тій справі, хай зголоситься до: 43—

LAW OFFICE,

49 E. 7th Street, New York City.

ФАРМИ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК.

254 акрів урожайної землі, 5 акрів ліса і пасовиска, 150 акрів справленої орної землі, 3 милі від місточка, 5 миль від стріткари і церкви. Дім з девять кімнатами, стайня 32x70, містить 42 штук худоби, вода побіч хати і стайні. Будівлі добрі; на фармі є 12 дійних коров, 2 коні, сіно і всі прилади рільничі. Властителька спродае ту фарму за $10.000; половина готівкою, решта на легку 5% сплату. Добра нагода для двох спільників. 99

По близші інформації прошу писати:

S. DYMINSKI,

1202 Bleecker St., Utica, N. Y.

або приїхати особисто до Utica, N. Y.

Г. Хоткевич.

ГУЦУЛИ Й ГУЦУЛЬЩИНА

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НОВИНКИ.

Голови мормонської церкви визискувачами.

І. Б. Еванс, дистриктовий прокуратор Злучених Держав в Солт Лейк, Юта, видав наказ арештовання дивятьох урядників цукрової компанії „Юта-Айдаго", закидуючи їм визискуванне своїх покупнів.

Будуть розсліджувати недостачу мешкальних домів.

Спеціяльна комісія, виделегована сенатом Злучених Держав, буде в біжучім місяци розсліджувати по цілій державі причини недостачі мешкальних домів. Асистент сеї комісії, Френклін Т. Мілер з Ню Йорку, заявив, що назначена комісія буде збирати всюди всякі статистичні дати й інформації, головно по більших містах від океану Атлянтійського до Спокійного.

Випустили з вязниці злодія, щоби ратувати життє своєї жінки.

Судія Мілер у Філядельфії дав дозвіл вязничним властям, аби вони випустили з вязниці Джеймса Копполю, котрий має дати певну скількість власної крови, щоби вратувати життє своєї умираючої жінки. Копполя сидів у кримінали засуджений за влом, а його жінка, не могучи сама заробити на удержанне себе й своєї дитини, попала в недугу.

Зелізнича катастрофа.

В суботу (3. с. м.) пополудни поїзд зелізниці Міннеаполіс і Ст. Луіс провалився крізь міст у ріку, пів милі на північ від місцевости Арнольд, Айова. Підчас сеї катастрофи зґинуло 8 осіб, а 30 було ранених.

Пахвинна пошесть в Америці.

Недавно тому в деяких околицях на побережу полудневої части Злучених Держав прокинулася між населеннем пахвинна пошесть (бубонік плейґ). Найбільше випадків сеї зарази було в місті Ню Орлієнс, Луізіяна, але в останнім часі сі випадки постійно зменьшалися. Тепер же доносять з Вашінґтону, що ся пошесть починає знова ширитися, головно в тих портових містах, у яких є богато щурів. Щурі розносять сю заразу, тому видано наказ, аби їх безпощадно нищити.

Нагробник для папуґи.

Пані Дж. Ленґстон у Вест Плейнс, Мо., була властителькою „ученої" папуґи, яка оноді зґинула в 53-тім році життя. Зґинувшій папудзі пані Ленґстон справила парадний похорон, а тепер ладить для неї „правдивий наґробник". Згадана птиця говорила по анґлійськи і по еспаньски, уміла відспівати кілька гимнів та сказати коротеньку молитву.

Старий дивак.

До одної голярні в Ґровер Сіти, Па., зайшов старий мущина і почав приглядатися пильно роботі голярів. Голярі дуже сим чоловіком зацікавились, бо він мав незвичайно довге волосе на голові і довжезну бороду. На питанне, по що він прийшов до голярні, старець відповів: „Я прийшов тут приглянутися вашій роботі. Я щойно поселився в сім місті і за час цілого свого 93-літного життя ще не був ані разу в голярни. Я все думав, що кождий голяр на знак свого фаху носить довге волосе".

Смерть визначного лікаря.

В неділю (4. с. м.) досвіта помер в Лондоні (Анґлія) ґенерал-майор Віліям С. Ґорґас, бувший ґенеральний хірурґ в армії Злучених Держав. Покійний родився 3. жовтня 1854 р. в місцевости Мобіль, Алябама. Його батько був ґенералом в армії конфедератів. Ґен. Ґорґас уходив за одного з найбільших світових знавців військової медицини і хірурґії, але головну славу він здобув собі побідою над малярійним комарем у Панамі і викоріненнем жовтої пропасниці з міста Гавани (столиця острова Куби). За свої медичні здобутки та за визначну хірурґічну працю над раненими жовнірами у всесвітній війні він дістав високі відзначення у Франції й Анґлії, а в Америці будуть за ним жалувати многі горожани. Ґен. Ґорґас вибрався був у лікарських цілях до полудневої Африки, але в Лондоні захорів і по трох тижнях недуги закінчив свое 65-літне життє.

„Народній Листок" (National Leaflet)

се нове періодичне виданне, яке почало виходити як Вістник Канцелярії Українського Народнього Комітету в Америці, якого директором є др. Семен Демидчук. Перше число появилось за м. май в листковім форматі а друге число за місяць червень вийшло вже у збільшеному розмірі, в чотирох сторонах друку, великої 8-ки. Ціна поодинокого числа виносить 1 цнт, а набути можна їх в більшій скількости в Ukrainian National Committee, Press Bureau, 30 E. 7th St., New York. N. Y.

З матеріялу, поміщеного в другому числі „Народного Листка" видно усильне змаганне до зближення українського загалу до спільної праці з У. Н. Комітетом, привернення місцевих комітетів до життя і до виконування їх обовязків. Кромі покликів і комунікатів від У. Н. Комітету, находяться там статті інформаційні про діяльність У. Н. К. і статті з поля української політики.

Належить пожелати редакції сего, так конечного періодичного видання, „Народній Листок", як найкрасшого розвою і витривалости у піднятій праці для обновлення вязів у великій українській сімї в Америці.

Проби слуху.

Чоловік нормального слуху може пізнати тиканне годинника в тихій кімнаті на пять стіп віддалення. Людина, обдарена природним слухом, може почути і розріжнити розмову двох осіб на віддаль 70 стіп. Коли ви знова сидите в концертовій салі, театрі або церкві і нахиляєтеся в своїм сидженню, щоби почути бесідника, то ваш слух не буде такий, як всіх инших, що не нахиляються, аби почути промову. Хто знова при розмові на улици напружує свій слух на кожде слово, то се ознака, що його слух не є такий, як повинен би бути, і така людина повинна вдатися негайно до доброго лікаря.

Жертви з приводу зударення трох трамваєвих возів.

Страшна катастрофа лучилася минулої суботи о годині 7.30 вечером на зелізничім шляху трамваєвої лінії „Лакаванна і Вайомінґ Валей" недалеко стації Савт Пітстон, Пенсильванія. Повалений громом телеґрафічний стовп упав напоперек шляху в хвилі, коли трамваєвий віз, ідучий до Скрентону, находився в повнім розґоні. Ударивши у стовп, сей віз розбився, а також само розбились і два другі вози, які небавом надлетіли і звалилися на перший віз. Усі три потрощені вози утворили одну купу румовища, зпід якого добуто опісля 18 трупів і 100 покалічених осіб.

Страшний наслідок вибухшої бомби.

В столици Болгарії, Софії, відбувалося в міськім театрі представленне на дохід жертв „червоного терору". Підчас сього представлення вибухла в театральнім будинку бомба, яка убила 150 осіб, а поранила кількасот. Старечий болгарський премієр, Стамбулівський, котрий находився між глядачами, вийшов з сеї катастрофи без ніякої пригоди.

Бувший почтмайстер засуджений за злодійство.

Джозеф Геґеман, 55-літний контрактор в Бейвіл, Л. Ай., і бувший почтмайстер в тій місцевости, зістав засуджений у мінеольськім суді за злодійство. Він вломився був до дому ліверанта Луиса Гофмана в Бейвіл і вкрав там маринованних товарів вартости кількасот долярів.

СТАРОКРАЄВІ ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

О. Кирило Фацієвич, парох Стрілисків нових, помер дня 30. мая с. р. в 71 році життя, а 47 священства. Покійний був один з найкрасших священиків, трудячий громадянин та щирий син свого народу.

„ОПІКУНИ" УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ГАЛИЧИНІ.

До одного Українця в Джерзи Сіти, Н. Дж., прийшло з Галичини письмо, в якім між иншим пишеться: „Питаєшся, чому я не згадую нічого про політику. Я не міг згадувати, бо цензура сконфіскувалаб, але тепер, коли вже цензура знесена, то трохи більше напишу. Заразом посилаю відпис відозви до „руського народу" (себто українського), яку видала польсько-москвофільська кліка. Як хочеш, то дай сю відозву видрукувати в „Свободі". „Свобода" вже до нас не прийде, бо польські власти заказали її по цілій польській державі за „некультурне оцшерства народу і паньства польскеґо, а заразем за шерженє пенавісці до народу польскеґо". Так господарують Поляки в „Малопольсце" (Східній Галичині). Мав я немало клопоту з відписуваннем сеї відозви (була прибита в місті), бо польські жовніри дивилися на мене і говорили: „Патш, Янтек: кроць еґо маць шнеґ українскі!" Відносини у нас наскрізь погані. Пізнійше обширнійше опишу".

Залучену в тім листі польсько-москвофільську відозву наводимо понизше дословно, яко живий історичний документ польської нахабности і хрунівства галицьких москвофілів та брехливости і хлополапства сеї польсько-москвофільської кліки.

Ось що говорять наші непрошені опікуни:

РУСЬКИЙ НАРОДЕ!

Гурток українських панів 1. падолиста проголосив на руських землях Східної Галичини Західну Укр. Народну Републику і викликав війну з Поляками, яка покінчила ся цілковитим погромом української армії в маю і червни. Більша часть українських війск дістала ся в полон, але Поляки, поступаючи великодушно, пустили їх домів. Решта недобитків з німецькими офіцирами і українськими міністрами, набивши свої кармани міліонами, зрабованими на Поляках і руських селянах, втікли на Волинь, та жебрають там ласки російських большевиків. По їх 7-місячним пановаию остав ся по руських селах голод, нужда і пошестні недуги. Могили поляглих у боях кличуть о пімсту до неба, а міліони гривень і карбованців, полишені в краю, не мають жадної вартости.

Чотиролітна сьвітова війна не нанесла стільки нещастя руському народови, що український переворот, якого не бажав собі руський нарід, а до якого знасилувано его буками і рабованем худоби.

Коли руські селяни втікали з українського війська і хоронили ся по лісах, аби не вести братовбийчої борби, то українські аґітатори розголосили по селах, що треба конче вести війну, бо на случай побіди Поляків буде в Галичині заведена панщина. Найшли ся люди, що навіть тепер, коли о повороті української армії нема бесіди, полохають спокійних селян байками о панщині. Це підла брехня, що кождий розумний чоловік повинен ся сьміяти.

Польський сойм у Варшаві і вся польська преса заявили рішучо, що руському народови в Галичині має бути признана як найширша національно культурна автономія; руський нарід буде покористуватись своєю рідною мовою в урядах і школах і буде мати запоручене представительство в польськім правительстві. Від двох місяців ведуть ся в польськім соймі в Варшаві наради над переведенем аґрарного закона, після якого велика просторонь земель буде розділена за заплатою поміж беземельних селян так руських як польських. О заведеню отже панщини можуть хиба говорити якісь безглузді українські хабарники, числячи на легковірність селян. Ой, добре їм велось за українського пановання. Лупали з хлопа шкіру гірш жида, розсідали ся по урядах, леда дурень ставав старостою, комісарем, комендантом, а на війну жаден з них не пішов. Їх кличем було: ти, хлопе, бий ся, а я буду над тобою панувати. Отсе була дійсна панщина для селян, бо селяни ані не мали своєї волі, ані не могли добровільно розпоряджувати своїм майном. На щасте пановане їх не тривало довго і перемипуло безповоротно. Надійшов час мирного полагодженя справи з польським народом, з яким від віків злучила нас судьба; час гоєня спільних ран і відновленя дружних відносин. Тому дораджуємо вам, руські селяни, поводити ся супокійно і не давати віри сплетням темних духів. Справа польсько-руської угоди є на найліпшій дорозі, а правдиві заступники руського народа роблять всьо, аби нам не стала ся кривда.

Супокою і терпеливости треба нам конче тепер, а Бог нам допоможе вийти з честию з великого нещастя, у яке завели нас українські верховоди.

У Львові завязуеть ся комітет руських справ, який перебирає на себе оборону справ руського народу. В усіх справах народних належить до него зголошувати ся з довірєм. Комітет той наміряє в половині липня с. р. розпочати видавництво газети для руського народу, аби інформувати его о сучаснім положеню політичнім, боронити его прав і відносити довершені кривди. Зголошеня передплатників разом з задатком на передплату, яка буде пізнійше обчислена, треба надсилати сейчас на адресу: **Комітет для справ руських, Львів**, ул. Коперника ч. 20 (Товариство господарське).

З Богом, братя, ставаймо до нового житя!

Комітет для справ руських.